

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของคนคณะกรรมการ ความสามารถของคณะกรรมการ การมีส่วนร่วมของสมาชิก และสนับสนุนจากองค์การบริหารยกกับศักยภาพของเครือข่ายของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดแหล่งข้อมูลและกรอบในการศึกษาดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๑. ประชากร คือ คณะกรรมการบริหารกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านม่วงหวาน - โลกเจริญ จำนวน 25 คน และสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านม่วงหวาน - โลกเจริญ จำนวน 500 คน (ทะเบียนสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต บ้านม่วงหวาน-โลกเจริญ ตำบลจันตุม อำเภอพลับพลาชัย จังหวัดบุรีรัมย์, 2545 : 3)

2. กลุ่มตัวอย่าง คือ สมาชิกและคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านม่วงหวาน โลกเจริญ ตำบลจันตุม อำเภอพลับพลาชัย จังหวัดบุรีรัมย์ โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างเป็น 2 กลุ่ม คือ

- 2.1. คณะกรรมการบริหารกลุ่มได้จากประชากรทั้งหมดจำนวน 25 คน
- 2.2. สมาชิกกลุ่มได้จากการใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) (1970 : 608) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 217 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 242 คน คิดเป็นร้อยละ 46.10 ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนร้อยละของประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ร้อยละ
คณะกรรมการ	25	25	100
สมาชิก	500	217	43.40
รวม	525	242	46.10

3. ตัวแปรศึกษา

3.1. ตัวแปรต้น ได้แก่ คุณลักษณะซึ่งสัมพันธ์กับศักยภาพของการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตซึ่งประกอบด้วย

3.1.1. คุณลักษณะของคณะกรรมการ ได้แก่ การมีความรู้ความเข้าใจ หลักการดำเนินงาน มีความซื่อสัตย์ มีความเสียสละ มีความยุติธรรม การส่งเสริมหลักประชาธิปไตย

3.1.2. ความสามารถของคณะกรรมการ ได้แก่ มีความสามารถแก้ไขปัญหา มีความสามารถในการวางแผน มีความสามารถประสานงานกับผู้อื่น

3.1.3. การมีส่วนร่วมของสมาชิก ได้แก่ ร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมตัดสินใจ ร่วมประเมินผล ร่วมรับผลประโยชน์

3.1.4. การสนับสนุนจากองค์กรภายนอก ได้แก่ การให้คำแนะนำ การศึกษา ดูงาน แหล่งเงินทุน

3.2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ศักยภาพของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตซึ่งประกอบด้วย

3.2.1. ด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ ระดับเงินออม รายได้สมาชิก การส่งเสริมพัฒนาอาชีพ การพึ่งตนเองทางเศรษฐกิจ การขยายกิจกรรม ทุนดำเนินงาน

3.2.2. ด้านสังคมและวัฒนธรรม ได้แก่ ความสามัคคี ความช่วยเหลือเกื้อกูลกัน การมีสวัสดิการที่ดี การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ใช้แบบสอบถาม(interview Schedule) โดยใช้กรอบแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการสร้างแบบสอบถาม และเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ลักษณะเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามปลายปิด 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะคำถามเป็นแบบปลายปิดเลือกตอบ (Check List) จากคำตอบที่กำหนดให้โดยให้ ทำเครื่องหมาย (✓) ในช่องว่างที่กำหนดให้ ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ รายได้ อาชีพ ตำแหน่งในกลุ่มออมทรัพย์ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน

ตัวอย่าง การตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

ชาย หญิง

2. อายุ

20-29 ปี 30-39 ปี

40-49 ปี 50 ปีขึ้นไป

ฯลฯ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะซึ่งสัมพันธ์กับศักยภาพของการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ซึ่งแบบสอบถามมี 2 ชุด คือ

1. แบบสอบถามของคณะกรรมการ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 11 ระดับ คือ 0-10 แบบสอบถามประกอบด้วย คุณลักษณะของคณะกรรมการ และ ความสามารถของคณะกรรมการ จำนวน 38 ข้อ

2. แบบสอบถามของสมาชิก มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 6 ระดับ คือ 0-5 แบบสอบถามประกอบด้วย การมีส่วนร่วมของสมาชิก การสนับสนุนจากองค์กรภายนอก จำนวน 44 ข้อ

แบบสอบถามตอนที่ 2 นี้ ให้คณะกรรมการและสมาชิกทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับตามความเป็นจริง

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับศักยภาพของกลุ่มคอมทรีพี้ เป็นคำถามแบบ
ปลายปิด เลือกจากคำตอบที่ให้ไว้จำนวน 35 ข้อ ให้ผู้ตอบแบบสอบถามกาเครื่องหมาย ✓
ลงใน ที่ตรงกับความเป็นจริงของผู้ตอบแบบสอบถาม

วิธีการสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการศึกษา ได้ดำเนินการสร้าง
แบบสอบถาม ดังนี้

1. ศึกษาจากเอกสาร ตำรา การวิจัยเป็นการศึกษาเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี
ที่เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความเข้มแข็งของกลุ่มคอมทรีพี้ และความเข้มแข็งของ
กลุ่มคอมทรีพี้เพื่อการผลิต
2. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาสร้างแบบสอบถาม โดยศึกษาวิธีการสร้าง
แบบสอบถามประเภทต่างๆ จากหนังสือวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมของ
บุญชม ศรีสะอาด (2532 : 86-109)
3. นำแบบสอบถามไปให้คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบ
4. นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มคอมทรีพี้เพื่อการผลิต
บ้านดิม ตำบลศรีภูมิ อำเภอกระดัง จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งไม่เป็นกลุ่มตัวอย่าง คณะกรรมการ
จำนวน 10 คน และสมาชิกจำนวน 30 คน รวมทั้งสิ้น 40 คน
5. หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha
Coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach) (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์, 2542 : 261) ซึ่ง
แบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่น 0.8345
6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้แล้ว เสนอคณะกรรมการที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ ตรวจสอบอีกครั้งก่อนนำไปพิมพ์เพื่อใช้แบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูลใน
การศึกษาต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาได้ดำเนินการดังนี้

1. ผู้ศึกษาได้ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขอความอนุเคราะห์จากผู้นำ
กลุ่มคอมทรีพี้เพื่อการผลิตบ้านม่วงหวาน - โดกเจริญ ตำบลจันตุม อำเภอพลับพลาชัย
จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อขอความร่วมมือจากคณะกรรมการบริหารกลุ่มคอมทรีพี้เพื่อการผลิต และ
สมาชิกกลุ่มคอมทรีพี้เพื่อการผลิต ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม
2. นำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อเก็บข้อมูลด้วยตนเองจำนวน 242
ฉบับ ซึ่งในการแจกแบบสอบถาม ให้คณะกรรมการจำนวน 25 คน แจกแบบสอบถามสมาชิก

กลุ่ม ได้ทำการสุ่มแบบง่ายจำนวน 217 คน ได้รับแบบสอบถามคืนมาทั้ง 242 ฉบับ
จัดเป็นร้อยละ 100

3. นำแนวสอสอบถามที่ได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล จากนั้นจึงนำข้อมูล
ไปดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัยต่อไป

การจัดกระทำข้อมูล

เมื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเรียบร้อยแล้ว ผู้ศึกษาจัด
กระทำข้อมูลดังต่อไปนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับและใส่รหัส
2. จัดแยกแบบสอบถามเป็นกลุ่มตามประเภทของกลุ่มตัวอย่าง
3. นำข้อมูลที่ได้มาประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for

Windows

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษานำข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows ตามลำดับ
ขั้นตงดังนี้

1. วิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Method) เพื่ออธิบายข้อมูลทั่วไปของ
ผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติพื้นฐานคำนวณค่าร้อยละ (Percentage)
2. วิเคราะห์ข้อมูล คุณลักษณะของปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับศักยภาพของกลุ่ม
ยอมรับเพื่อการผลิต สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean : $\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน (Standard Deviation : S.D) เสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบ

เกณฑ์การแปลความหมายข้อมูลคณะกรรมการโดยพิจารณาจากเฉลี่ย
(บุญชม ศรีสะอาด, 2535 : 100) ซึ่งใช้กับตัวแปรต้น คุณลักษณะของคณะกรรมการ
ความสามารถของคณะกรรมการ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
8.50 - 10.00	ผู้ตอบแบบสอบถามมีคุณลักษณะ/ความสามารถดีเยี่ยมมากที่สุด
6.50 - 8.49	ผู้ตอบแบบสอบถามมีคุณลักษณะ/ความสามารถดีถ่วงมาก
4.50 - 6.49	ผู้ตอบแบบสอบถามมีคุณลักษณะ/ความสามารถดีถ่วงปานกลาง
2.50 - 4.49	ผู้ตอบแบบสอบถามมีคุณลักษณะ/ความสามารถดีถ่วงน้อย
1.00 - 2.49	ผู้ตอบแบบสอบถามมีคุณลักษณะ/ความสามารถดีถ่วงน้อยที่สุด

เกณฑ์การแปลความหมายข้อมูลสมาชิก โดยพิจารณาค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2535 : 100) ซึ่งใช้กับตัวแปรต้น การมีส่วนร่วมของสมาชิก การสนับสนุนจากองค์กร ภายใตย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.00 - 5.00	ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นมากที่สุด
3.00 - 3.99	ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นมาก
2.00 - 2.99	ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นปานกลาง
1.00 - 1.99	ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นน้อย
0.00 - 0.99	ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์ข้อมูลศักยภาพของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตด้านเศรษฐกิจ โดยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean : $\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D) เสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบข้อมูลด้านเศรษฐกิจ ระดับเงินออม รายได้สมาชิก การส่งเสริมพัฒนาอาชีพ การพึ่งตนเองทางเศรษฐกิจ ทุนดำเนินงาน ซึ่งมีเกณฑ์การการแปลความหมายโดยพิจารณาค่าเฉลี่ยดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2535 : 100)

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
3.50 - 4.00	คุณลักษณะ/ศักยภาพอยู่ในระดับมากที่สุด
2.50 - 3.49	คุณลักษณะ/ศักยภาพอยู่ในระดับมาก
1.50 - 2.49	คุณลักษณะ/ศักยภาพอยู่ในระดับปานกลาง
0.50 - 1.49	คุณลักษณะ/ศักยภาพอยู่ในระดับน้อย
0.00 - 0.49	คุณลักษณะ/ศักยภาพอยู่ในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์การแปลความหมายโดยพิจารณาค่าเฉลี่ย (วริยา เอี่ยมวิบูลย์, 2540 : 44) ซึ่งใช้กับตัวแปรตามด้านเศรษฐกิจ รายได้สมาชิก การส่งเสริมพัฒนาอาชีพ การพึ่งตนเองทางเศรษฐกิจ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
1.33 - 2.00	คุณลักษณะ/ศักยภาพอยู่ในระดับมาก
0.67 - 1.32	คุณลักษณะ/ศักยภาพอยู่ในระดับปานกลาง
0.00 - 0.66	คุณลักษณะ/ศักยภาพอยู่ในระดับน้อย

เกณฑ์การแปลความหมายโดยพิจารณาค่าเฉลี่ยดังนี้ (วริยา เกียมวิบูลย์. 2540 : 44)
ซึ่งใช้กับตัวแปรตามด้านทุนดำเนินงาน ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
0.67 - 1.00	คุณลักษณะ/ศักยภาพอยู่ในระดับมาก
0.34 - 0.66	คุณลักษณะ/ศักยภาพอยู่ในระดับปานกลาง
0.00 - 0.33	คุณลักษณะ/ศักยภาพอยู่ในระดับน้อย

4. วิเคราะห์ข้อมูลศักยภาพของกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกเพื่อการผลิตด้านสังคมและวัฒนธรรม โดยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean : $\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D) ของข้อมูล สวัสดิการที่ดี การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ความสามัคคี ความช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ดังนี้

เกณฑ์การแปลความหมายโดยพิจารณาค่าเฉลี่ยดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 100)

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
3.50 - 4.00	ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นมากที่สุด
2.50 - 3.49	ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นมาก
1.50 - 2.49	ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นปานกลาง
0.50 - 1.49	ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นน้อย
0.00 - 0.49	ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นน้อยที่สุด

เกณฑ์การแปลความหมายโดยพิจารณาค่าเฉลี่ย (วริยา เกียมวิบูลย์. 2540 : 40)
ซึ่งใช้กับตัวแปรตาม ด้านสังคมและวัฒนธรรม การมีสวัสดิการที่ดี ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
0.67 - 1.00	คุณลักษณะ/ศักยภาพอยู่ในระดับมาก
0.34 - 0.66	คุณลักษณะ/ศักยภาพอยู่ในระดับปานกลาง
0.00 - 0.33	คุณลักษณะ/ศักยภาพอยู่ในระดับน้อย

5. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของเกษตรกร การมีส่วนร่วมของสมาชิก และองค์กรภายนอก กับศักยภาพการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกเพื่อการผลิต

ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและวัฒนธรรม โดยใช้สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient Analysis)

เกณฑ์การแปลความหมายโดยพิจารณาความสัมพันธ์สหสัมพันธ์ (สำราญ มีแจ้ง. 2544 : 37) ดังนี้

ค่าสหสัมพันธ์	ความหมาย
0.85 - 1.00	มีความสัมพันธ์มากที่สุด
0.71 - 0.84	มีความสัมพันธ์มาก
0.51 - 0.71	มีความสัมพันธ์น้อย
0.00 - 0.50	มีความสัมพันธ์น้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าร้อยละ (Percentage)
2. ค่าเฉลี่ย (Mean : $\bar{X}$)
3. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.)
4. สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ เพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient Analysis)